

CEGESOMA NEWSLETTER

NR 51 - DECEMBER 2019

[nl](#) [fr](#) [en](#)

WEBSITE VAN HET CEGESOMA

Ontdek onze nieuwe website ! Opgebouwd rond drie thema's, met een nadruk op de rijke collecties van het centrum. [MEER INFO](#) (<https://www.cegesoma.be/nl/news/de-website-van-het-cegesoma-een-nieuw-kleedje>)

BELGISCH TIJDSCHRIFT VOOR NIEUWSTE GESCHIEDENIS

Een nieuw thematisch dubbelnummer over 75 jaar geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in België.

[MEER INFO](#) (<https://www.cegesoma.be/nl/news/feestnummer-van-het-btng-over-75-jaar-geschiedenis-van-woii>)

DAG JONGE HISTORICI

We blikken terug op de bijdragen gepresenteerd tijdens een rijke studiedag. [MEER INFO](#)

(<https://www.cegesoma.be/nl/event/de-dag-van-de-%E2%80%9Cjonge-historici%E2%80%9D-2018-2019>)

DE SITE BELGIUM WWII EN DE BLOG

Ontdek de vele nieuwe bijdragen en artikelen over de geschiedenis en over vandaag. [MEER INFO](#)

(<https://www.cegesoma.be/nl/news/belgium-wwii-nieuws-over-onze-blog-en-onze-website>)

STUDIEDAG IN DE SENAAT

Een eerste balans van de studiedag van het CegeSoma op 10 december 2019. [MEER INFO](#)

(<https://new.cegesoma.be/nl/event/studiedag-50-jaar-cegesoma-en-75-jaar-bevrijding>)

EINDEJAARSLUITING

Overzicht van de sluitingsdagen van de leeszaal en het CegeSoma. [MEER INFO](#)

(<https://www.cegesoma.be/nl/news/24122019-uitzonderlijke-sluiting-van-de-leeszaal>)

[Home](#) » [News](#) » De website van het CegeSoma in een nieuw kleedje

De website van het CegeSoma in een nieuw kleedje

Wat is er nieuw ?

Na verschillende jaren gewerkt te hebben met een klassieke website, heeft het CegeSoma beslist nieuwe wegen te bewandelen en over te schakelen naar een meer gebruiksvriendelijke en meer dynamische website, opgebouwd rond drie thematische assen : de Eerste Wereldoorlog, de Tweede Wereldoorlog en Oorlog en Maatschappij.

Behalve de nieuwe opbouw, focust de website op de rijkdom van het archief, de beeld- en geluid collecties van de instelling zonder de andere websites van het CegeSoma en het Rijksarchief te vergeten waarmee de collecties gevaloriseerd worden.

Met die wijziging hopen we de bezoekers een meer geïndividualiseerde beleving te kunnen bieden, beter te beantwoorden aan hun vragen en hen toe te laten de documentatie die het CegeSoma bewaart te (her) ontdekken.

Het adres van de website blijft ongewijzigd : <https://www.cegesoma.be/>.

Binnenkort vindt u op de website een formulier waarmee u ons uw eventuele opmerkingen of problemen tijdens het surfen kan signaleren.

Veel surfplezier !

Ander nieuws

[75 jaar na het begin van het regentschap ...](#)

[Belgium WWII: nieuws over onze blog en onze website ...](#)

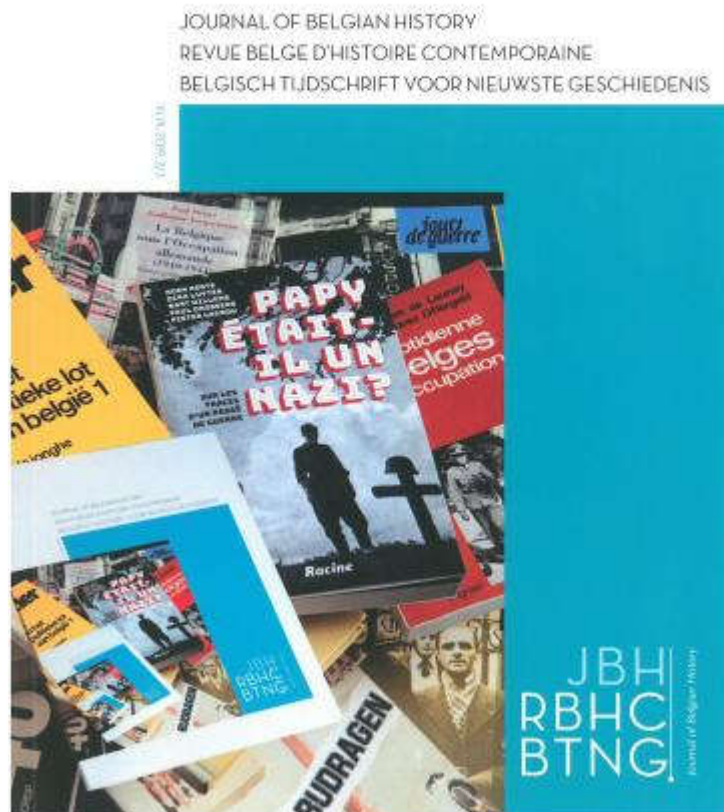
[Feestnummer van het BTNG over 75 jaar geschiedenis van WOII](#)

De focus op het verzet

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [News](#) » Feestnummer van het BTNG over 75 jaar geschiedenis van WOII

Feestnummer van het BTNG over 75 jaar geschiedenis van WOII

Op 10 december 2019 werd tijdens een conferentie in de Senaat het nieuwe (dubbel)nummer van het Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (BTNG) voorgesteld. Maar liefst drie verjaardagen vormen de aanleiding voor dit nummer: 50 jaar BTNG, 50 jaar Studiecentrum Oorlog en Maatschappij (CegeSoma) en 75 jaar bevrijding van België. We moesten dus niet ver zoeken voor het centrale thema van dit nummer: 75 jaar geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in België.

In zestien teksten van eenentwintig auteurs (in het Nederlands, Frans en Engels) maakt deze publicatie een kritische en eigenzinnige stand van zaken op van de geschiedschrijving van WOII in België. Hoe kwam die geschiedschrijving tot stand, waar staan we vandaag en waar liggen de uitdagingen?

Heel wat collega's van het Rijksarchief werkten aan dit nummer mee. [Nico Wouters](#) (CegeSoma) schreef een introducerend artikel over 75 jaar historiografie en [Dirk Luyten](#) (CegeSoma) bekeek specifiek de geschiedschrijving over de economische collaboratie (en de repressie ervan). [Filip Strubbe](#) (Algemeen

Rijksarchief) behandelde het archief van de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie, [Pierre-Alain Tallier](#) (Algemeen Rijksarchief/ARA2) de archieven van de Oorlogsschade, [Michaël Amara](#) (Algemeen Rijksarchief) de archieven van de administratieve zuivering en [Gertjan Desmet](#) (CegeSoma), [Geertje Elaut](#) (Algemeen Rijksarchief) en [Johannes Van de Walle](#) (ARA2) de archieven van het militair gerecht. Andere collega's gaven een kritische kijk op andere aspecten van de geschiedenis: [Alain Colignon](#) (CegeSoma) liet zijn licht schijnen over de bibliotheek van het CegeSoma, [Florence Gillet](#) (CegeSoma) over digital humanities, [Fabrice Maerten](#) (CegeSoma) over mondelinge geschiedenis en [Luis Angel Bernardo y Garcia](#) (ARA2) koppelde samen met [Benoît Majerus](#) (Universiteit Luxemburg) WOI aan WOII.

De geschiedenis van het CegeSoma zelf komt tot leven in twee opvallende bijdragen over twee voormalige directeurs. Peter Romijn (NIOD) en Bruno De Wever (UGent) interviewden [Rudi Van Doorslaer](#) en Martin Conway en Pieter Lagrou schreven een overzicht van de carrière van [José Gotovitch](#). Verder zijn er persoonlijke reflecties van Marnix Beyen (UAntwerpen), Cécile Vast (Musée de la Résistance et de la Déportation de Besançon) en Ismee Tames en Peter Romijn (beiden NIOD).

Dit nummer focust op het debat. Het bevat essayistische teksten waarin wetenschappers niet bang zijn om persoonlijke – soms provocerende of zelfkritische – stellingen te poneren. 75 jaar na de bevrijding blijft de geschiedenis van WOII heel erg actueel. Dit nummer bevat een schat aan informatie en zal de komende jaren nog vaak een basis van discussie blijken.

Het nummer is verkrijgbaar voor € 25,00 euro, via e-mail te bestellen bij hilde.keppens@arch.be. Voor alle bijkomende of andere informatie over het BTNG: www.journalbelgianhistory.be

Ander nieuws

[75 jaar na het begin van het regentschap ...](#)

[De website van het CegeSoma in een nieuw kleedje](#)

[Belgium WWII: nieuws over onze blog en onze website ...](#)

[De focus op het verzet](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » De dag van de “Jonge Historici” 2018-2019

De dag van de “Jonge Historici” 2018-2019

Een rijke en diverse editie

[Wereldoorlog I](#) [Wereldoorlog II](#) [Colloquium](#)

Ieder jaar organiseert het CegeSoma/Rijksarchief een dag voor talentvolle jonge historici die onlangs afstudeerden aan onze universiteiten. Ze krijgen de gelegenheid hun onderzoek voor te stellen. De thema's passen bij de hoofdpdracht van het CegeSoma, namelijk de Eerste en de Tweede Wereldoorlog. De conferentie staat open voor studenten, onderzoekers, journalisten en alle liefhebbers van geschiedenis.

Op 28 november 2019 maakten een twintigtal studenten uit verschillende Belgische universiteiten hun opwachting. Voor het modereren van de debatten werd beroep gedaan op collega's specialisten van de twee wereldconflicten: Pierre-Alain Tallier, Dirk Luyten, Geneviève Warland en Bart Willems.

In plaats van een onvolledig overzicht te geven van deze rijke dag geven we hieronder een samenvatting van de bijdragen.

De voormiddag was gewijd aan de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog:

Célestine HOTELET had het over [de wederopbouw van het centrum van Namen na de oorlog](#). Gilles DE BEUCKELAER gaf uitleg over [de werking van de comités voor de opvang van kindervluchtelingen in Tilburg tijdens het eerste wereldconflict](#). Benjamin BRULARD gaf een nieuwe kijk op [de geschiedenis van de Spaanse griep in bezet België](#). Linde GOOSSENS schetste [de toestand van de stad leper aan het einde van de oorlog](#). Arnaud SOUDRON had het over [de prostitutie in Charleroi](#).

Charles LUX schetste [de context van de gerechtelijke vervolging van Duitse oorlogsmisdadigers in België na 1918](#). Aline THOMAS gaf een overzicht van [de sporen van de oorlog in de publieke ruimte te Roeselare](#). Cécilia WANEKEM sprak over [de inzet van de erkenning van de Armeense volkerenmoord](#) en Robin VAN DAMME nam ons mee in een verhaal over [de forten van Brialmont te Luik van 1888 tot 1940](#).

De namiddag stond volledig in het teken van de Tweede Wereldoorlog:

Kobe DE GEYTER besprak [de Belgen die naar Portugal waren gevlucht](#). Hannah FLUIT had het over [de nationale revolutie en de voedselschaarste in Vichy-Frankrijk](#). Louis FORTEMPS en Vincent GABRIEL gaven uitleg respectievelijk over de rol van [de Geheime Feldpolizei Gruppe 530](#) en de [Geheime Feldpolizei - Gruppe 648](#). Emmanuel VERMEIRE analyseerde [de rol van het Geheim Leger in Groot-Oosterzele](#).

Juliette LINARD DE GUERTECHIN beschreef [hoe kinderen van krijgsgevangenen ervaarden hoe het was om met hun vader gescheiden te zijn](#). Géromine POULAIN gaf een voorstelling van de resultaten van haar onderzoek over [de medische en sociale omkadering van de Inlichtingen-en Actieagenten na de oorlog](#). Maurane BAERT herbekeek met ons [het herdenkingslandschap van de oorlog te Beerse, Merksplas en Rijkevorsel](#). Tot slot boog Charlène CRAHAY zich over de vraag [hoe collaborateurs onmiddellijk na de oorlog in de gevangenis behandeld werden](#).

Deze lezingen getuigden van het blijvende onderzoekspotentieel van de beide wereldoorlogen, vaak op basis van slechts recent ontsloten archiefbestanden.

28/11/2019 - 09:15 – 17:30

TAGS

Heemkunde kinderen Dagelijks leven herdenking sociale geschiedenis verzet
stadsgeschiedenis collaboratie internationale betrekkingen bezetting militaire geschiedenis

© Cegesoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [News](#) » Belgium WWII: nieuws over onze blog en onze website ...

Belgium WWII: nieuws over onze blog en onze website ...

Onze website www.belgiumwwii.be, die in september 2017 gelanceerd werd, zet zijn opdracht voort, namelijk zoveel mogelijk bezoekers op duidelijke en toegankelijke wijze betrouwbare kennis verschaffen. Dat lijkt aardig te lukken want in november 2019 werd de website maar liefst meer dan 14.000 keer bezocht !

De bijdragen zijn van de hand van geschiedkundigen van alle universiteiten, die gespecialiseerd zijn in de thema's die aan bod komen. De geschiedkundige bijdragen op de website verschijnen in het Nederlands en het Frans. Vooraleer ze online worden gebracht worden ze nagekeken door andere historici. De artikels op de blog worden niet vertaald en zijn geven een mening weer van de auteur. Ze willen aanzetten tot debat: aarzel dus niet om te reageren.

Na de aanvankelijke bijdragen over de collaboratie en het verzet en de rechtspleging zijn er artikels bijgekomen over het verzet en over een aantal aspecten van militaire geschiedenis. In 2020 komen er nog nieuwe artikels bij. Uit de bijdragen die onlangs online werden gebracht vestigen we graag de aandacht op deze van Alain Colignon over de [Slag om de Ardennen of](#) van professor Jean-Michel Sterkendries over [de Ierse Brigades](#) en [de militaire plannen](#). Binnen een paar dagen zal een bijdrage van Dirk Luyten ons wijzen op het belang van het Sociaal Pact dat in december 1944 werd aangenomen.

Sinds september 2018 heeft de website ook een blog, met de bedoeling het maatschappelijk debat aan te zwengelen over de erfenis van de Tweede Wereldoorlog. Tot nu staan reeds negenendertig bijdragen online. Wanneer je klikt op het tabblad "[blog](#)" verschijnen ze in omgekeerde chronologische volgorde (meest recente bovenaan). Historica Babette Weyns heeft verschillende artikels geschreven naar aanleiding van de reeks "Kinderen van het Verzet". Nico Wouters zet aan tot nadenken over de maatschappelijke rol van de historici, de herinneringseducatie en over de plaats van emoties in de geschiedenis. Florence Rasmont komt terug op een thema dat recent weerklank vond in de media, namelijk de Franstalige geschiedschrijving en de inzet van Walen aan het Oostfront. Er wordt tenslotte ook nog gesproken over de nieuwe zalen van het Legermuseum (Wannes Devos) en over de herinnering aan het verzet in Franstalig België (Chantal Kesteloot).

De website leeft dus en is constant in beweging. Indien je op de hoogte wil blijven van nieuwe bijdragen kan je terecht op de Facebook-pagina van het CegeSoma.

Chantal Kesteloot

Ander nieuws

[75 jaar na het begin van het regentschap ...](#)

[De website van het CegeSoma in een nieuw kleedje](#)

[Feestnummer van het BTNG over 75 jaar geschiedenis van WOII](#)

[De focus op het verzet](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » Studiedag 50 jaar CegeSoma en 75 jaar bevrijding

Studiedag 50 jaar CegeSoma en 75 jaar bevrijding

'De erfenis van WOII in België. Een toekomst voor de geschiedenis ?'

Oorlog en Maatschappij Wereldoorlog II Colloquium

Op 10 december 2019 woonden 200 aanwezigen in de Senaat de [studiedag](#) bij, naar aanleiding van de 50ste verjaardag van het Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Maatschappij (CegeSoma).

Stijn Bex (ondervoorzitter Senaat), Luc Mabilie (kabinet Wetenschapsbeleid) en Laurence Van Ypersele (*UCL*, voorzitter van het Wetenschappelijk Comité CegeSoma) verwelkomden de aanwezigen. Nico Wouters (hoofd CegeSoma) gaf een helikopterzicht van 75 jaar geschiedenis van WOII aan de hand van vijf stellingen. Hij presenteerde ook het thematische 'verjaardagsnummer' van het Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis. Twee internationale keynote-sprekers gaven hun visie vanuit respectievelijk Nederland en Frankrijk : Ismee Tames (NIOD-Amsterdam) sprak over de moeilijke driehoeksverhouding tussen onderzoek, het publiek en de media en Cécile Vast (Musée de la Résistance et de la Déportation de Besançon) besprak het belang van onderzoekarchieven.

Een scherp debat

De namiddag was gewijd aan debat. Dirk Luyten modereerde het paneldebat over onderzoek en bronnen. Bruno De Wever (UGent) benadrukte dat veel van de huidige thematische prioriteiten bij de veertigste verjaardag van de instelling ook al naar voor werden geschoven en dat er dus veel 'klassieke' uitdagingen blijven. Pierre-Alain Tallier (Rijksarchief) benadrukte de grote omvang en rijkheid van de archieven die nog liggen te wachten, maar wees op de uitdagingen om al die archieven ook te ontsluiten. Hij verwees ook herhaaldelijk naar het urgente belang van de algemene declassificatie van bepaalde archieven van de Staatsveiligheid in het Rijksarchief. Pieter Lagrou verdedigde o.m. de vergelijkende geschiedenis en het integreren van de geschiedenis van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog. Hij wees ook op de risico's van decontextualisering van archieven bij grote digitaliseringsprojecten. Ook kwam de moeilijkheid naar boven van het uitrollen van een lange termijn agenda : fundamenteel onderzoek blijft doorgaans afhankelijk van kortlopende projectfinanciering. Sophie De Schaepdrijver (*Penn State University*) onderstreepte het belang van transnationale geschiedenis, maar wel in combinatie met aandacht voor lokale dynamieken. Ze sprak ook over het toepassen van bepaalde historische contexten op de beide Wereldoorlogen.

Het tweede panelgesprek onder leiding van Chantal Kesteloot handelde over publieksgeschiedenis. Gevraagd naar zijn actuele visie op de herdenkingen, verwees José Gotovitch (oud directeur van het CegeSoma) naar zijn tekst 'Wanneer de staat zich met geschiedenis bemoeit' uit 2006, waarin al sprake was van het gevaar dat herdenkingen geschiedenis zouden kunnen vervangen. Franky Bostyn (*War Heritage Institute*) gaf weerwerk, met de verdediging van historisch gefundeerde herdenkingsactiviteiten maar ook tentoonstellingen. Koen Aerts (UGent) en Anne Roekens (*UNamur*) verdedigden het belang van toegepaste publieksgeschiedenis voor het bereiken van een groot publiek. Aerts deed dat o.m. vanuit zijn ervaring in het begeleiden van de reeks 'Kinderen van de Collaboratie' en 'Kinderen van het Verzet'; Anne Roekens o.m. vanuit haar bewerking van het rapport 'Gewillig België' (over de Jodenvervolging in België) voor het onderwijs.

In het veel te korte plenaire debat met de talrijke aanwezigen bleek hoe divers de vragen waren en kwamen de nog steeds sterke banden van vele mensen met dit verleden naar voor. Onder meer de vele lacunes in het onderzoek maar ook de spanning tussen herinnering (de herinneringsplicht) en geschiedenis kwam vaak terug. Karel Velle (Algemeen Rijksarchivaris) formuleerde de conclusies. Hij onderstreepte dat een onderzoekcentrum als het CegeSoma binnen een nationaal archief zoals het Rijksarchief van België vrij uniek is. Het biedt nog veel toekomstperspectieven.

En nu.... ?

Het laatste woord is nog niet gezegd. De debatten waren te kort. De komende weken en maanden zullen we blijven terugkijken op de resultaten van deze conferentie : via de publicatie van enkele van de presentaties, via een fotoreportage, via reflecties op de blog van www.belgiumwwii.be, via nieuwe activiteiten. Voor nu, is er alvast [het thematische verjaardagnummer van het BTNG \(nr. 2-3 van 2019\)](#) met zestien teksten van 21 auteurs over 75 jaar geschiedenis van WOII in België.

10/12/2019 - 09:15 – 17:00

Hoofdtal (Hoofdtalen)

Nederlands

Frans

INTERESSANTE LINKS

[Het volledige programma van de dag](#)

TAGS

[herdenking](#) [bevrijding](#) [transnationalisme](#) [publieksgeschiedenis](#) [memoires](#) [archieff](#) [media](#)
[maatschappelijke debatten](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11